

Κυριακή 29η Νοεμβρίου 2026

Κυριακή ΙΓ' Λουκᾶ.

(Λκ. 18, 18 – 27).

«πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες
εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!»
(Λκ. 18, 24).

Κατὰ τό σημερινό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα
εἶδαμε τὸν φιλόανθρωπο Ἰησοῦ νά στεναχωρεῖ
ἓναν ἄρχοντα. Ὁ Χριστός δέν θέλει νά στεναχωρεῖ
τούς ἀνθρώπους. Θέλει ὅλοι νά εἶναι χαρούμενοι.
Θέλει ὅλοι νά κληρονομήσουν τὴν αἰώνια ζωή.
Αὐτό ἤθελε καί ὁ ἄρχοντας τοῦ σημερινοῦ περι-
στατικοῦ, νά γίνει κληρονόμος τῆς αἰώνιας ζωῆς.
Ἐνῶ τό ἤθελε, ὅμως, ἡ διάθεσή του ἔμενε μόνον
στήν ἐπιθυμία. Δέν ἦταν διατεθειμένος νά κάνει
τὴν πρόθεσή του πράξη καί τρόπο ζωῆς. Ἦθελε
τὸν οὐρανό, ἀλλὰ δέν μποροῦσε νά ἀπαρνηθεῖ τὴ
γῆ. Ἦθελε τὴν αἰώνια ζωή, ἀλλὰ δέν μποροῦσε
νά ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τίς πρόσκαιρες ἀλυσίδες τῆς

παρούσας ζωής. Όταν ο Κύριος του εἶπε νά πουλήσει τά πάντα, νά τά μοιράσει στους φτωχούς καί νά Τόν ἀκολουθήσει, ὁ ἄρχοντας στεναχωρήθηκε, ἐπειδή δέν ἦταν ἕτοιμος νά κάνει κάτι τέτοιο. Ἔτσι ὁ Κύριος εἶπε αὐτό τό διαχρονικό συμπέρασμα: «πῶς δυσκόλως οἱ τά χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!».

Τί δυσκολεύει αὐτούς πού ἔχουν τά χρήματα νά εἰσέλθουν στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ; Τό πρῶτο πού τούς δυσκολεύει εἶναι τό δέσιμο μέ τά χρήματα. Ὅποιος ἔχει χρήματα, αἰσθάνεται ὅτι αὐτά εἶναι δικά του. Νιώθει ὅτι τά κατέχει. Τά κέρδισε μέ τόν κόπο, μέ τήν ἐργασία, μέ τίς ικανότητες, μέ τίς ἐπιτυχίες, μέ τίς ἐπιδόσεις ἢ τά κληρονόμησε ὡς πατρογονική περιουσία. Ὅπως καί νά βρίσκονται στά χέρια του, πιστεύει ὅτι ἐκεῖ πρέπει νά βρίσκονται γιά πάντα. Σφίγγει μέ πάθος τόν πλοῦτο στήν ἀγκαλιά του. Ἡ καρδιά του ἀκουμπάει συναισθηματικά στά ἀγαθά πού κατέχει. Τό αἶσθημα τῆς ιδιοκτησίας εἶναι πολύ δυνατό. Εἶναι μεταπτωτικό φαινόμενο, ἀλλά εἶναι συνυφασμένο μέ τό ἔνστικτο τῆς ἐπιβίωσης, διότι

ὁ ἄνθρωπος ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὰ πού ἔχει, γιὰ νὰ
μπορεῖ νὰ τὰ καταφέρει στή ζωή. Ἡ φτώχεια καί
ἡ ἀνέχεια δέν προσφέρουν κάποια φερεγγυότητα
γιὰ τήν καλή πορεία τῆς ζωῆς. Ἔτσι ὁ καθένας
δένεται μέ τὰ χρήματα, γιατί αὐτό τοῦ παρέχει
ἀσφάλεια καί προκοπή. Τό δέσιμο μέ τὰ χρήματα
γίνεται τόσο δυνατό, πού μέσα στήν καρδιά παίρ-
νει τή θέση τῆς ἀγάπης. Ὅταν ἡ περιουσία γίνεται
ἡ πρώτη ἀγάπη, τότε ἡ καρδιά στενεύει καί δέν
χωράει τίποτε ἄλλο. Τό δέσιμο μέ τὰ χρήματα
κλείνει ὅλους τούς ὀρίζοντες τοῦ μυαλοῦ. Ἡ
σκέψη ἐγκλωβίζεται στό κέρδος. Τά σχέδια στο-
χεύουν στό κέρδος. Οἱ πράξεις γίνονται μόνο γιὰ
τό κέρδος. Οἱ γνωριμίες ἀποσκοποῦν στό κέρδος.
Τό δέσιμο μέ τὰ χρήματα μετατρέπεται σέ πα-
γίδα, πού διαλύει τήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία. Τά
χρήματα γίνονται βαρίδια, πού δέν ἐπιτρέπουν
στόν ἄνθρωπο νὰ κάνει ἀνώτερα πετάγματα. Τά
χρήματα ἐπιβάλλονται στήν ἀνθρώπινη συνείδηση
τυραννικά. Δέν ἀφήνουν τόν φιλοχρήματο νὰ χα-
ρεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ. Ὅλα τὰ
βλέπει ὑποδεέστερα τῶν χρημάτων. Ἔτσι χάνει

τίς πιό ανέξοδες καί πολύτιμες χαρές τῆς ζωῆς. Τά χρήματα γίνονται ἕνας μικρός θεός. Διώχνουν τόν ἀληθινό Θεό ἀπό τήν ὑπαρξη τοῦ ἀνθρώπου καί ἀναλαμβάνουν αὐτά νά κυβερνήσουν τή ζωή του. Γι' αὐτό ὁ φιλοχρήματος δέν μπορεῖ νά εἰσέλθει στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ αὐτή δέν τόν ἀφορᾷ. Ἡ δική του βασιλεία εἶναι τό πορτοφόλι καί οἱ καταθέσεις του. Ἐπιλέγει νά κλειστεῖ σ' αὐτά πού ἔχει καί νά χάσει αὐτά πού τόν περιμένουν.

Ὁ δεύτερος λόγος, γιά τόν ὁποῖο «οἱ τά χρήματα ἔχοντες» δέν εἶναι εὐκόλο νά εἰσέλθουν στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, εἶναι πώς αὐτοί οἱ ἄνθρωποι διακατέχονται ἀπό μία αἴσθηση αὐτάρκειας. Ὅταν ὑπάρχει ἕνα εἰσόδημα καί τά ἀπαραίτητα γιά τήν καθημερινή εὐημερία, τότε ὁ ἄνθρωπος νομίζει ὅτι εἶναι ἐντάξει. Ὅταν ἔχουν λυθεῖ τά προβλήματα τοῦ βιοπορισμοῦ καί στρώνεται τό τραπέζι πλούσια, τά μάτια γεμίζουν μέ θεάματα, ἡ ψυχὴ διασκεδάζει μέ τά μέσα τῆς ἐποχῆς, τό σῶμα ἱκανοποιεῖται μέ τίς ἐπιθυμίες πού πραγματοποιοῦνται ἀνεμπόδιστα, τότε ἡ αὐτάρκεια

χαρίζει μία έσωτερική ασφάλεια στον άνθρωπο. Ἡ αὐτάρκεια γεννιέται ἀπό τήν ικανοποίηση τῶν αἰσθήσεων. Δέν ὠθεῖ στήν ἀναζήτηση πνευματικῶν ἀγαθῶν, διότι αὐτά εἶναι ἄχρηστα καί ἐπικίνδυνα γιά τήν κοσμική αὐτάρκεια. Ὁ καταναλωτισμός χορταίνει τόν άνθρωπο μέ τίς παροχές του. Ὁ καταναλωτισμός κινδυνεύει ἀπό τίς πνευματικές ἀναζητήσεις. Ὅποιος βλέπει πέρα ἀπό τά χρήματα καί τά πράγματα, δέν εἶναι καλός καταναλωτής. Ὅποιος δέν βολεύεται στήν ὑλική αὐτάρκεια, γίνεται ἕνας ἀναρχικός, πού γκρεμίζει τά πρότυπα τοῦ κόσμου καί προβάλλει στόχους πού δέν ταιριάζουν μέ τή νοοτροπία τῶν πολλῶν. Ἡ αὐτάρκεια πού προέρχεται ἀπό τά ὑλικά ἀγαθά δίνει στον άνθρωπο τήν ψευδαίσθηση ὅτι μπορεῖ μόνος του νά κυβερνάει τή ζωή του. Ἡ ὑλική αὐτάρκεια χτίζει ἕναν έσωτερικό πύργο τῆς Βαβέλ. Ὅποιος ἔχει χρήματα, νομίζει ὅτι μπορεῖ νά καταφέρει τά πάντα, βιώνει, ὅμως, τό δράμα τῆς ἀποτυχίας στά σημαντικά καί πολύτιμα κομμάτια τῆς ζωῆς, πού δέν ἐξαγοράζονται μέ χρήματα. Ὁ φιλοχρήματος χάνει τή Βασιλεία τοῦ

Θεοῦ, διότι δέν σκέφτεται ὅτι τόν περιμένει. Ὅλη ἡ ζωὴ του ἀρχίζει καί τελειώνει στά χρήματα. Ἐτσι ἡ αἰωνιότητα φαντάζει τόσο μακρινή, πού τή διαγράφει ἀπό τή σκέψη του. Ὄταν φτάσει ἡ ὥρα νά περάσει τό κατώφλι τοῦ θανάτου, τότε καταλαβαίνει πόσο μεγάλο ψέμα ἦταν ἡ αὐτάρκεια πού ἐνιωθε στούς σωρούς τῶν χρημάτων. Ἡ ἀσφάλεια πού δίνουν τά χρήματα εἶναι τόσο φτηνή καί πρόσκαιρη, ὅσο εἶναι καί αὐτά. Ἡ μόνη ἀσφάλεια τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ Θεός. Ἡ δική Του παρουσία ἐξασφαλίζει τήν πραγματική αὐτάρκεια, ἀφοῦ ὅποιος ἔχει τόν Θεό, ἔχει τά πάντα καί γιά πάντα.

Τέλος, «οἱ ἔχοντες τά χρήματα» δέν μποροῦν νά εἰσέλθουν στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐπειδή διακρίνονται γιά τήν ἔλλειψη φιλανθρωπίας. Συνήθως ἐκεῖνοι πού δίνουν τά λιγότερα εἶναι αὐτοί πού ἔχουν τά περισσότερα. Ὅποιος σκέφτεται, ὑπολογίζει καί μετράει τά χρήματα, δέν ἔχει ἐνδιαφέρον νά κοιτάξει τούς γύρω του. Μέσα στό μυαλό του ἡ φιλανθρωπία ἰσοδυναμεῖ μέ ἀπώλεια χρημάτων. Αὐτό τόν τρομάζει. Τό ἀνθρώπινο

πρόσωπο υπάρχει μόνο για να αποδίδει. Εάν δεν αποδίδει, τότε δεν αξίζει. Ο φιλοχρήματος απεχθάνεται τους φτωχούς. Η παρουσία τους ένσαρκώνει τον χειρότερο ἐφιάλτη του μήπως γίνει σάν αυτούς. Δεν αγαπάει τή φιλανθρωπία, διότι τοῦ θυμίζει ὅτι τά χρήματα ἔχουν ἀξία ὅταν μοιράζονται καί ὄχι ὅταν στοιβάζονται. Ἀλλά ἐκεῖνος δεν ἐπιθυμεῖ να μοιράζεται τά χρήματά του. Ο φιλοχρήματος ἔχει στεγνώσει ἀπό τούς χυμούς τῆς ἀγάπης. Ἡ ψυχή του εἶναι ἐπίπεδη καί σκληρή σάν τόν γρανίτη. Δεν συγκινεῖται ἀπό τόν πόνο, ἀπό τήν ἀρρώστια, ἀπό τήν περιπέτεια καί τή δυστυχία τοῦ ἄλλου, διότι ἡ ὑπαρξή του κινεῖται μόνο πρὸς τό χρήμα. Δεν μποροῦν να εἰσέλθουν στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ «οἱ τά χρήματα ἔχοντες», ἐπειδὴ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι τό βασίλειο τῆς ἀγάπης, τῆς φιλότιμης προσφορᾶς, τῆς θυσίας γιὰ τόν ἄγνωστο καί περιφρονημένο. Ὅταν στὸν ὀρίζοντα ὑπάρχουν μόνον ἀριθμοί, προϋπολογισμοί, ἀπολογισμοί, δεν ὑπάρχει ὄραση γιὰ κάτι ἄλλο. Ὅταν ἡ γῆ γίνεται ὁ θησαυρός, τότε ὁ οὐρανός χάνεται ὡς προοπτική καί ἐλπίδα. Δεν ἀποκλείει

ὁ Θεός τούς φιλοχρήματους ἀπό τή Βασιλεία Του. Μόνοι τους μένουν ἔξω ἀπ' αὐτή, ἀφοῦ ἐκεῖ δέν ὑπάρχουν χρήματα.

Μετά ἀπό τόν λόγο τοῦ Κυρίου: «πῶς δυσκόλως οἱ τά χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!», εἶναι ἀπαραίτητο νά σκεφτόμαστε: ποιοί εἶναι «οἱ τά χρήματα ἔχοντες»; Δέν εἶναι μόνον οἱ πλούσιοι «οἱ τά χρήματα ἔχοντες». Μπορεῖ ἐκεῖνοι, βεβαίως, νά ἔχουν πολλά χρήματα, ἀλλά σίγουρα δέν ἐννοεῖ μόνον αὐτούς ὁ Χριστός. Γιά νά ἐννοήσουμε σωστά τόν λόγο τοῦ Κυρίου, πρέπει νά ἀναλογιστοῦμε: ποῦ ἔχουν τά χρήματα «οἱ ἔχοντες»; Ὑπάρχουν πάρα πολλοί ἄνθρωποι πού ἔχουν τά χρήματα στό μυαλό καί στήν ἐπιθυμία. Μπορεῖ ἐξωτερικά νά εἶναι φτωχοί. Ἐάν, ὅμως, ἔχουν τά χρήματα συνέχεια στή σκέψη καί στήν καρδιά τους, τότε ἔχουν πέσει στήν παγίδα τῆς φιλοχρηματίας. Δέν ἔχει σημασία πόσα χρήματα ἔχουμε. Σημασία ἔχει πόσο σκεφτόμαστε τά χρήματα καί πόσο τά ἐπιθυμοῦμε. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πάμπλουτοι, πού ζοῦν σάν φτωχοί. Ὑπάρχουν καί ἄνθρωποι

πάμφτωχοι, πού βασανίζονται από τό σαράκι τῆς φιλοχρηματίας, πού φθείρονται από τήν ἐπιθυμία τοῦ χρήματος, πού δυστυχοῦν από τή σκέψη τῆς ἔλλειψης καί από τή ζήλεια καί τόν φθόνο γιά τούς πιά εὐπορους διπλανούς τους. Ὑπάρχουν ἐπίσης καί ἐκεῖνοι πού κινοῦνται στά δύο θανάσιμα ἄκρα τῆς τσιγκουνιᾶς καί τῆς σπατάλης. Ὁ τσιγκούνης καί ὁ σπάταλος εἶναι παγιδευμένοι στή μέγγενη τοῦ χρήματος καί ἔτσι καί αὐτοί «δυσκόλως εἰσελεύσονται εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!». Τελικά, δέν ἔχει σημασία ἐάν ἔχουμε φουσκωμένο πορτοφόλι ἢ αὐξημένες καταθέσεις. Σημασία ἔχει πόσο σκεφτόμαστε τά χρήματα, πόσο τά θεωροῦμε σημαντικά, πόσο τά ἔχουμε κάνει ἀξία τῆς ζωῆς καί πόσο τά λαχταροῦμε.

Ὁ ἀψευδής λόγος τοῦ Χριστοῦ ἅς ἀντηχεῖ συνεχῶς στά αὐτιά μας: «πῶς δυσκόλως οἱ τά χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ!». Νά ζήσουμε ἐλεύθεροι από τή σκέψη καί τήν ἐπιθυμία τῶν χρημάτων. Νά θεωρήσουμε σάν δῶρο Θεοῦ τά λίγα ἢ τά πολλά πού ἔχουμε. Νά πολεμήσουμε τή φιλοχρηματία μέ τή

φιλανθρωπία καί τήν ἐλεημοσύνη. Νά θυμόμαστε πώς, ὅσο περισσότερα δίνουμε, τόσο περισσότερα καί θά πάρουμε. Αὐτό ζήτησε σήμερα ὁ Χριστός ἀπό τόν ἄρχοντα, νά δώσει τά πάντα γιά νά κερδίσει τά πάντα. Ἐκεῖνος στεναχωρήθηκε. Ἐμεῖς ἄς χαροῦμε, διότι μάθαμε τό μυστικό τῆς σωτηρίας. Μέ ἕνα μικρό ἀντίτιμο μπορούμε νά κερδίσουμε το ἀτίμητο. Μποροῦμε νά ἐπενδύσουμε στήν τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ καταθέτοντας τόν ὀβολό τῆς ἀγάπης στίς ἀνάγκες τῶν ἄλλων. Τότε νά ξέρουμε ὅτι μάς περιμένει ἡ αἰώνια ἀνταμοιβή τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὁ αἰώνιος ἀμύθητος πλοῦτος τῆς θεϊκῆς ἀγάπης. Ἀμήν.